

Bosetting av flyktninger i Østfold

Kunnskapsbeskrivelse - sluttrapport 2017

Foto: Stephan Reis

Innhold

Bakgrunn for prosjektet	5
Fylkesmannens samordningsrolle	5
Mål ved prosjektslutt - Østfold	6
Bosetting av flyktninger - prosjektets faseinndeling	7
Organisering av prosjektet	9
Utvalgte aktiviteter	15
Bosettingssituasjonen i Østfold 2014-2016	17
Prosjektets strategier for å nå målene	21
Evaluerings	25
Hva skjedde i praksis?	22
Prosjektets suksesskriterier	29
Veien videre	29
Prosjektets suksesskriterier	30

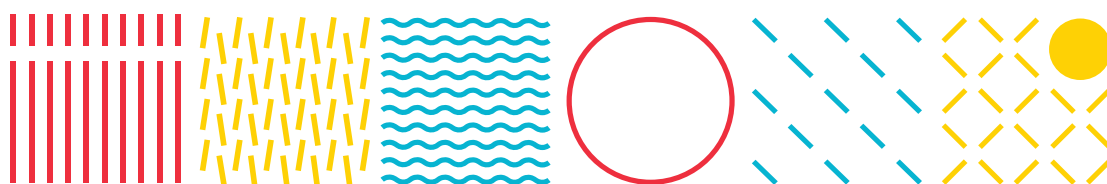

Foto: Torgeir Haugaard, Forvarets mediesenter

Bakgrunn for prosjektet

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) ga høsten 2014 Fylkesmannen i Østfold og Fylkesmannen i Hordaland et utvidet oppdrag knyttet til bosettingsarbeidet med flyktninger. Formålet med det to-årige bosettingsprosjektet har vært å bidra til økt og raskere bosetting av flyktninger i de to fylkene. Det er prøvd ut ulike prosjektmodeller i de to fylkene for å nå disse målene. Prosjektet evalueres eksternt av By- og regionforskningsinstituttet NIBR, og det er ventet at evalueringen vil foreligge våren 2017.

I denne rapporten beskrives modellen og erfaringene fra Østfold. I Østfold har prosjektmålene dreid seg om at kommunene skal imøtekomme anmodningene fra staten om bosetting av flyktninger, og at de innarbeider bosetting og integrering som langsiktige strategier i sitt planarbeid og sine budsjetter. Det har også vært et mål at kommunene skal oppleve en mer samordnet stat.

Fylkesmannens samordningsrolle

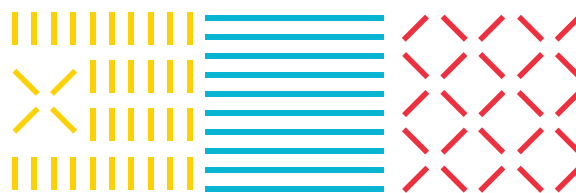
Fylkesmannen er det eneste regionale organet med fullmakt til å ta samordningsinitiativ overfor andre statlige etater på samme nivå. Samordningen skal bidra til en effektiv statsforvaltning og til å realisere nasjonale mål på tvers av nivåer og sektorer. I tillegg er det et mål at kommunene skal oppleve en samordnet stat. Det ligger også i Fylkesmannens samordningsrolle at man skal arbeide for best mulig samarbeid mellom kommuner, fylkeskommune og lokal statsforvaltning.

Denne samordningsrollen var et av de grunnleggende premissene for bosettingsprosjektet i Østfold. I tillegg var det et viktig premiss at alle aktørene i utgangspunktet skulle fortsette sitt arbeid innenfor eget ansvars- og oppgaveområde også i prosjektperioden. Prosjektet innebar utprøving av nye oppgaver og ny metodikk.

Mål ved prosjektslutt - Østfold

1. Alle kommunene i Østfold fatter bosettingsvedtak i samsvar med anmodningene fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)
2. Kommunene har innarbeidet bosettings- og integreringsarbeidet i sitt ordinære plan- og budsjettarbeid og ser dette i sammenheng med samfunnsutvikling generelt og tjenesteproduksjon i kvalifiserings- og integreringsarbeidet spesielt
3. Samarbeidet og arbeidsmetodikken som er gjennomført i prosjektet har gitt en merverdi i form av:
 - a) Aktørene er godt kjent med hverandres roller, ansvar og virkemidler
 - b) Aktørenes kompetanse innen kommunenes bosettings- og integreringsarbeid er økt
 - c) Kommunene og de statlige aktørene opplever statens rolle i bosettings- og integreringsarbeidet som mer samordnet
 - d) Prosjektet har bidratt til økt kunnskap om bosetting og integrering i Østfold
4. Dokumentere og evaluere (BLD) aktivitet og erfaringer i prosjektet, herunder angi:
 - a) Suksessfaktorer i og utenfor kommunen - forhold som bidrar til økt og rask bosetting
 - b) Begrensninger/barrierer - forhold som hemmer økt og rask bosetting
 - c) Hvordan samarbeid/metodikk som er gjennomført i prosjektet ev. kan videreføres

Bosetting av flyktninger - prosjektets faseinndeling

Prosjektet hadde fokus på fase 1 og 3 parallelt. Kvalifiserings- og integreringsarbeidet (fase 3) er omfattende for kommunene, og kompetanse og kapasitet i denne fasen er avgjørende for kommunenes

prioriteringer og valg i fase 1. Fase 3 ble derfor viktig for å motivere kommunene til å imøtekomme anmodningene. IMDis rolle og ansvar for fase 2, «utsøking», forble så å si uendret i prosjektet.

Fase 1

Anmodningsløpet

- Kommunale vedtak om bosetting

Herunder å innarbeide bosetting og integrering som langsiktige strategier i kommunens planarbeid og budsjetter og å bidra til økt samordning av statlige aktører og virkemidler.

Fase 2

Utsøking

- Praktisk bosetting i kommunene innenfor rammene av de vedtak som kommunene har fattet.

Kvalifisering/integrering

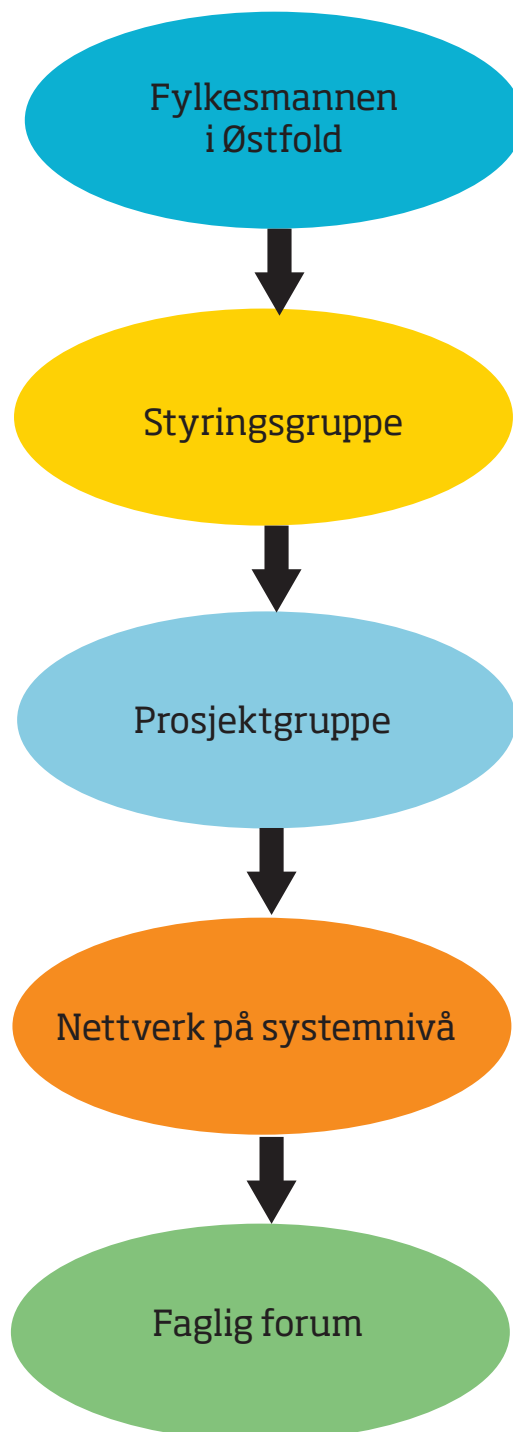
- God kvalitet i hele kommunens tjenesteapparat som NAV, skole mm.

Foto: Lena M. Reis

Organisering av prosjektet

Prosjektet har vært organisert gjennom en styringsgruppe og en prosjektgruppe ledet av en prosjektleder. I tillegg bestod prosjektet av et nettverk av kontaktpersoner på systemnivå i kommunene. Kontaktpersonene hadde sentrale posisjoner i sine kommuner og tett kontakt med ordfører og rådmann. Videre bestod prosjektet av et faglig forum for ansatte i førstelinjen.

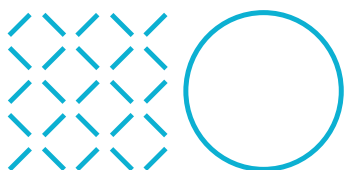

Figur: organiseringen av prosjektet.

Styringsgruppen

Styringsgruppen har bestått av representanter fra 14 organisasjoner. Man har gjennom sammensetningen av styringsgruppen siktet mot en bred forankring blant både relevante statlige aktører, fylkeskommunen, kommunene, frivilligheten og trossamfunn. Den brede forankringen har vært vesentlig for å skape et eierforhold til prosjektet, for å få så mange som mulig til å bidra inn i arbeidet og for å spre kunnskap og metodikk. I tillegg har Fylkesmannen i Østfold (FMØ) vært representert med fem personer for å forankre prosjektet internt i embetet. Utlendingsdirektoratet (UDI) kom senere med i styringsgruppen for å se asylpolitikken og bosetting i en helhet.

fylkesmannen i Østfold (leder)
assisterende fylkesmann, FMØ
regiondirektør, IMDi Øst
regiondirektør, Husbanken region Øst
fylkesdirektør, Østfold fylkeskommune
fylkesdirektør, NAV Østfold
representant, KS rådmannsutvalg
direktør, samordning og beredskap, FMØ
direktør, barnehage og utdanning, FMØ
assisterende direktør, helse og sosial, FMØ
regiondirektør, KS Østfold (observatør)
biskop, Borg bispedømme
Østfold idrettskrets
leder, Røde kors Østfold
LO
leder, Flerkulturelt råd
regiondirektør, Bufetat
regiondirektør, UDI

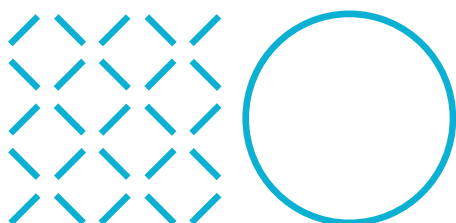
Prosjektgruppen

Prosjektgruppen har vært ledet av en prosjektleder fra Fylkesmannen. Fylkesmannen har også vært representert med ytterligere fire personer fra forskjellige avdelinger i gruppen. Embetet har slik fått eierskap til arbeidet og sett ulike statlige ansvarsområder og virkemidler i sammenheng. Ellers har prosjektgruppen bestått av representanter fra statlige etater, fylkeskommunen og KS - totalt åtte instanser. Prosjektgruppen har møttes månedlig.

Prosjektleder, FMØ
Helse -og sosialavdelingen, FMØ
Barnehage- og utdanningsavdelingen, FMØ
Samordnings- og beredskapsstab, FMØ
IMDi Øst
KS
Husbanken NAV Østfold
Bufetat
Fylkeskommunen - samfunnsavdelingen
UDI

Gruppen har gjennomført arrangementer, forberedt saker til styringsgruppen og drøftet faglige problemstillinger. Ressurspersoner har vært invitert til prosjektgruppen for å gi informasjon om relevante saker eller for å samordne oppdrag eller aktiviteter.

«Vi trækker i hverandres bed, men ikke i hverandres blomster.»

Nettverk på systemnivå

Det ble opprettet en nettverksgruppe på systemnivå med kontaktpersoner som har sentrale posisjoner i sine kommuner. Det var et ønske at personene i nettverket satt sentralt i forhold til ordfører og rådmann.

I nettverket var det én-to representanter fra hver kommune, og det var sammenkomster annenhver måned.

Nettverkets oppgaver var å:

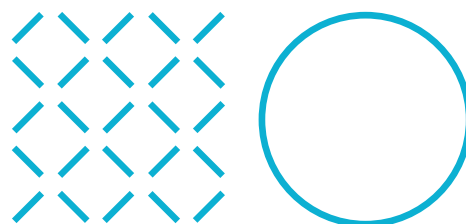
- være referansegruppe for prosjektet
- forankre prosjektet i sin kommune
- ha oversikt og samordne prosjekter fra Husbanken, IMDi og Fylkesmannen
- etablere og gi bidrag til faglige fora/erfaringsutvekslingsnettverk

Faglig forum

Prosjektet etablerte et faglig forum for personer som jobber direkte med flyktninger i Østfold, for eksempel programrådgivere i introduksjonsprogrammet og ansatte i voksenopplæringen. Målet var å skape en møteplass for faglig påfyll, utveksling av erfaringer og formidling av gode eksempler. Barnehage- og utdanningsavdelingen hos FMØ driftet forumet i samarbeid med prosjektgruppen. Temaene i forumet ble også bestemt etter innspill fra førstelinjetjenesten.

Faglig forum har hatt møter tre-fire ganger i året.

Forumet ble sett på som et meget viktig tiltak i prosjektet. Utgangspunktet var at dersom man lykkes med å få flyktningene integrert i vårt samfunn, så vil dette påvirke kommunene til å bosette flere. For å klare dette, måtte vi vektlegge å gi en pedagogisk god språkopplæring, samarbeid med næringslivet for å skaffe arbeidsplasser og et kvalitativt godt introduksjonsprogram.

Intern organisering

Det har vært vesentlig for prosjektet å forankre arbeidet både internt og eksternt. Prosjektleder var ansatt i 100 % stilling i Samordning- og beredskapsstaben hos Fylkesmannen i Østfold.

Leder av styringsgruppa var fylkesmannen, og ellers var både assisterende fylkesmann og representanter fra tre andre avdelinger deltakere i styringsgruppa. Det ble ukentlig orientert om fremdriften i prosjektet i Fylkesmannens ledergruppe og lederne orienterte sine respektive avdelinger om prosjektet ved behov. Videre ble det regelmessig orientert om prosjektet i møter med alle fagforeningene.

Som et ledd i å innarbeide bosettings- og integreringsarbeidet i de ulike avdelingene hos Fylkesmannen, bestod prosjektgruppen av deltakere fra tre ulike avdelinger. Prosjektleder har i tillegg orientert om prosjektet i avdelingsmøter i de avdelingene som ikke var representert i styringsgruppen eller i prosjektgruppen.

Prosjektleder har også deltatt i den interne plangruppen hos Fylkesmannen i Østfold. Plangruppen gjennomgår alle kommuneplanene fra kommunene i fylket.

Foto: Ioannes Lekakis

Utvalgte aktiviteter

- Kommunebesøk i alle kommunene
- Innføringskurs i migrasjon og helse
- Informasjonsmøte om Husbankens virkemidler
- Østfoldmodellen – kurs i flerkulturell kompetanse, se under i boks
- Konferanse om radikaliserings
- Fylkesmannens årlige møte med ordførere og rådmenn
- Frivillighetskonferanser
- Kurs om språkbarrierer og tolk med vekt på barn og unge
- Konferanse i regi av IMDi og Fylkesmannen
- Konferanse om psykososial oppfølging av flyktninger og asylsøkere
- Konferanse i samarbeid med Høgskolen i Østfold om erfaringsutveksling mellom ulike prosjekter i Østfold som har fått statlige tilskuddsmidler

Østfoldmodellen

Dette er et grunnleggende kurs i flerkulturell kompetanse som er åpent for alle og som tilbys jevnlig. Hensikten er å motvirke fremmedfrykt og negative holdninger i samfunnet vårt. Nærmere 800 personer fra ulike yrkesgrupper har deltatt på disse kursene.

Kurset inneholder følgende temaer:

- Migrasjon
- Fakta: statistikk, definisjoner, lover og regler
- Kultur
- Religionens betydning
- Identitet
- Språk og kommunikasjon
- Å skape sannheten om oss selv og andre, diskursen
- Fordommer, diskriminering og rasisme

Foto: Torgeir Haugaard, Forvarets mediesenter

Bosettingssituasjonen i Østfold 2014-2016

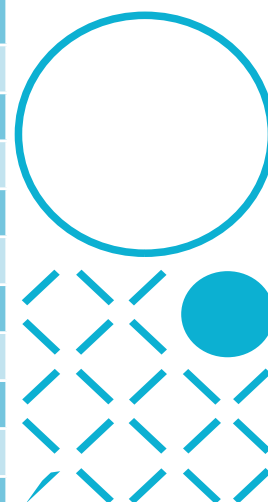
På vårparten 2015 satt det over 5000 personer med oppholdstillatelse i asylmottak og ventet på bosetting i en kommune. Samtidig opplevde man en stor flyktningkrise i verden, og antallet asylsøkere som kom til Norge økte kraftig i 2015. I 2016 var antallet registrerte asylsøknader i Norge lavere enn på mange år.

Anmodninger om bosetting i Østfold - 2015

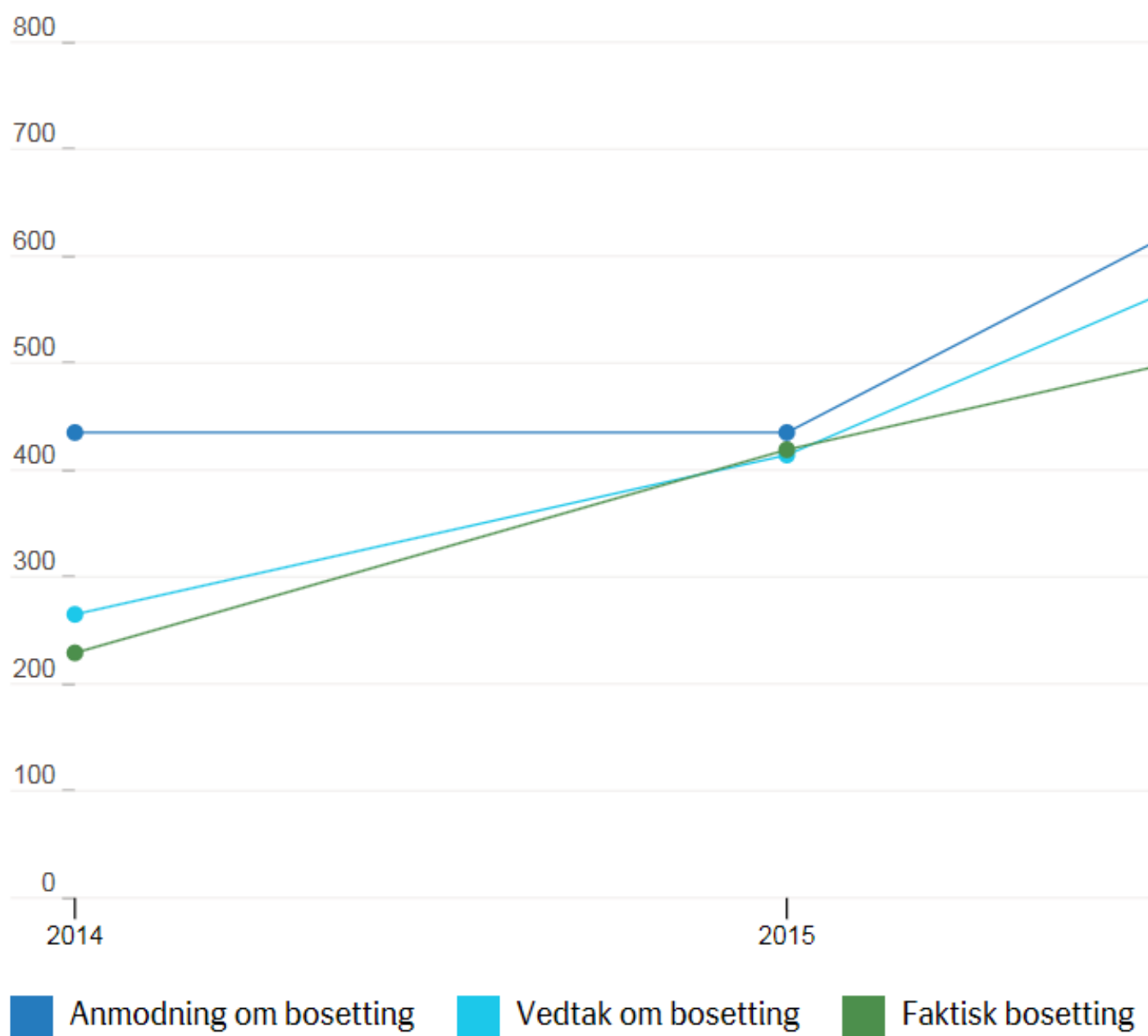
Kommunene i Østfold ble anmodet om å bosette 435 flyktninger våren 2015. Per 31. mars 2015 hadde kommunene i Østfold vedtatt å bosette til sammen 331 flyktninger, hvorav 25 enslige mindreårige. Dette var til sammen 104 personer for lite.

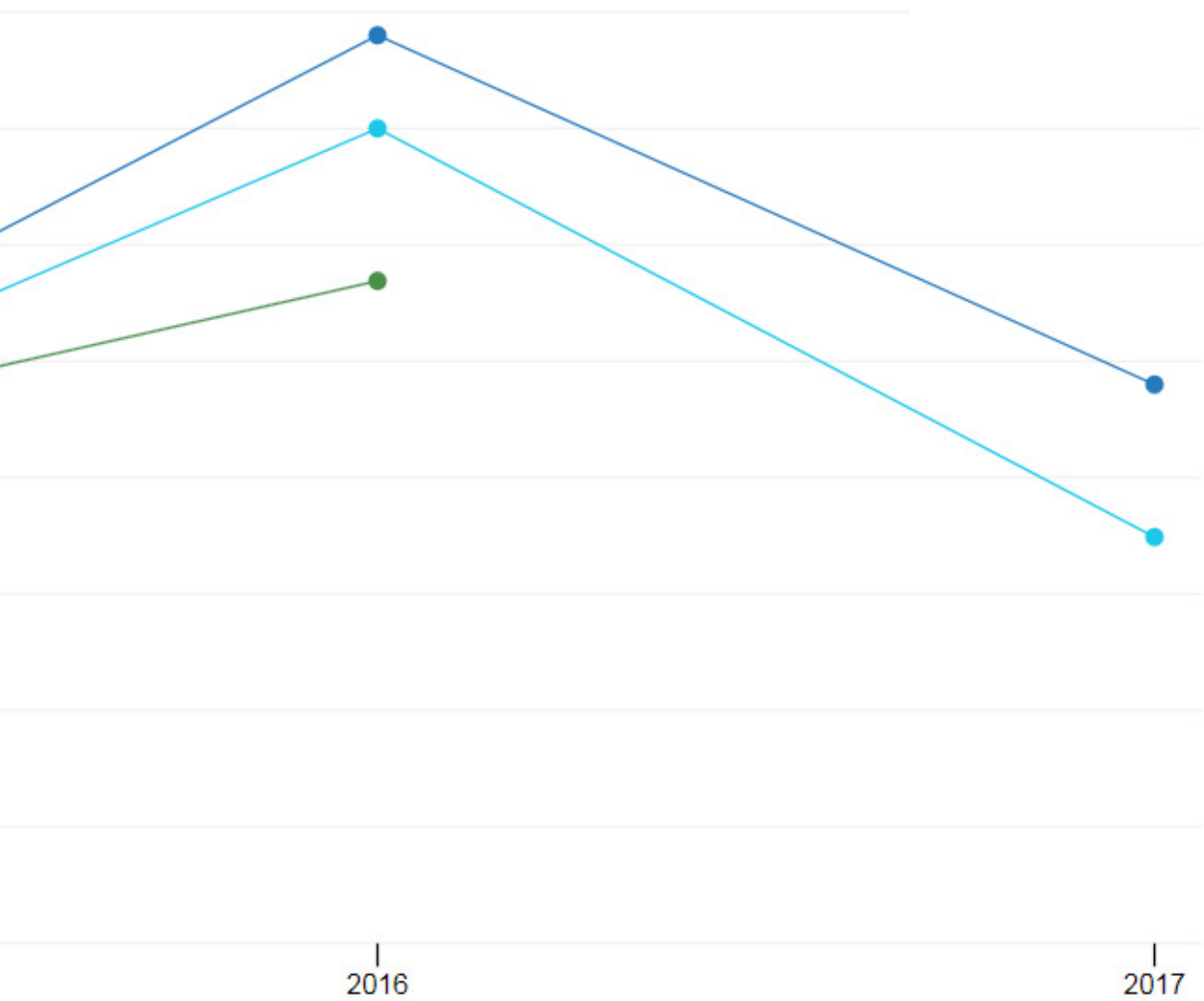
Nye anmodninger ble sendt kommunene sommeren/høsten 2015. Kommunene i Østfold vedtok da å ta imot 415 personer, hvorav 30 enslige mindreårige. Dette var kun 20 personer for lite. Det er vanskelig å konkludere med hva disse gode resultatene er en følge av. Vi kan i hvert fall fastslå at bosettingen i Østfold økte betraktelig.

Kommune	Anmodet 2015	Vedtak 2015	Hvorav EM
Rømskog	10	0	
Våler	15	10	
Halden	30	21	
Moss	40	30	5
Sarpsborg	65	65	1
Fredrikstad	90	105	8
Marker	10	4	
Trøgstad	10	5	1
Spydeberg	15	15	
Askim	25	10	
Eidsberg	25	10	
Skiptvet	10	5	1
Rakkestad	15	6	
Råde	15	10	1
Rygge	20	10	
Hobøl	10		
Hvaler	15	10	8
Aremark	15	15	
Sum Østfold	435	331	25

Figuren viser antall flyktninger fordelt etter bosetting i perioden 2014 til 2017 i Østfold.

Kilde: IMDi.no:
http://www.imdi.no/tall-og-statistikk/steder/F01/befolkning/bosatt_anmodede/historikk

Anmodninger om bosetting i Østfold - 2016

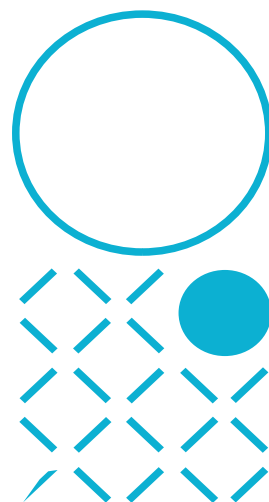
Behovet for bosetting av flyktninger økte med om lag 30 prosent i 2016 sammenlignet med anmodningen fra sommeren 2015. I tillegg justerte man anmodningene i tråd med folketallet.

For 2016 anmodet Fylkesmannen og IMDi Øst kommunene i Østfold om å bosette totalt 780 personer. Av disse var det 197 enslige mindreårige. Alle kommuner i Østfold ble anmodet om å bosette

flyktninger i 2016, og for første gang ble alle kommunene i Østfold spurt om å ta imot enslige mindreårige. Kommunene i Østfold vedtok å bosette 724, hvorav 107 enslige mindreårige i 2016. Dette var historisk høye tall, særlig når det gjelder enslige mindreårige.

For 2017 har anmodningstallet gått betraktelig ned. Kommunene har blitt anmodet om å bosette 480 personer, hvorav 44 enslige mindreårige.

Kommune	Anmodning 2016	EM Anmodning 2016
Rømskog	10	5
Våler	15	5
Halden	70	15
Moss	80	20
Sarpsborg	120	25
Fredrikstad	190	45
Marker	15	5
Trøgstad	15	5
Spydeberg	30	10
Askim	40	10
Eidsberg	40	10
Skiptvet	20	5
Rakkestad	20	5
Råde	20	5
Rygge	30	7
Hobøl	15	5
Hvaler	30	10
Aremark	20	5
Sum Østfold	780	197
Vedtak	724	107

Prosjektets strategier for å nå målene:

- Utarbeide og formidle oversikt over prosjektdeltakernes roller og virkemidler i bosettings- og integreringsarbeidet.
- Samordne aktørenes innsats i bosettings- og integreringsarbeidet.
- Samordne aktuelle tilskuddsordninger overfor kommunene.
- Etablere nettverk med kommuner for å kartlegge barrierene som kommunene opplever i bosettingsarbeidet og sammenholde dette med aktuelle virkemidler.
- Etablere kontakt med aktuelle frivillige organisasjoner (ihht. IMDis avtaler) for å kartlegge og formidle bidrag fra frivillig sektor i integreringsarbeidet
- Initiere utviklingsprosjekter i kommunene med sikte på utvikling av nye arbeidsmåter og formidling av dette til øvrige kommuner
- Bringe temaene bosetting og integrering inn i kommunenes langsiktige plan- og budsjettarbeid
- Synliggjøre potensialet som kan ligge i bosetting og integrering som en ressurs for lokalsamfunnet
- Tilpasse prosjektets aktiviteter til prosessen som IMDi og KS ordinært gjennomfører overfor kommunene vedrørende bosettingsanmodninger og vedtak
- Formidle behovet for, og verdien av bosetting og integrering av flyktninger til Østfolds innbyggere

Hva skjedde i praksis?

Kommunenenes ansvar og muligheter
Både det ansvaret og de mulighetene som ligger i bosetting og integrering ble understreket gjennom innledende kommunebesøk i alle Østfoldkommunene, og har vært en rød tråd i formidlingsarbeidet gjennom hele prosjektet. I de innledende kommunebesøkene stilte både ordførere og rådmenn, fylkesmannen og IMDi for å presentere bosettingsprosjektet. I møtene ble det lagt vekt på at kommunene måtte imøtekomme bosettingsanmodningene for at nye medborgere raskest mulig skal komme viderer i sitt liv. På de årlige møtene med ordførere og rådmenn har bosettings- og integreringstematikk vært på dagsordenen.

Planarbeid

Både i bosettingsprosjektets arrangementer og i øvrige fora har man vektlagt betydningen av planarbeid knyttet til bosetting og integrering. Prosjektet har ved flere anledninger brakt kommunenes planansatte sammen med nettverket på systemnivå for å drive det kommunale planarbeidet framover. Fylkesmannen ser tendenser til at flere Østfoldkommuner nå har innarbeidet temaområdet i kommunale planer. Likeledes er nå temaområdet innarbeidet i Østfold

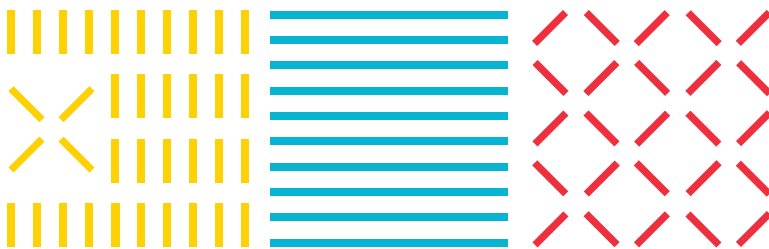
fylkeskommunes regionale planstrategi og fylkesplanen.

Samordning

IMDi og Fylkesmannen har arbeidet tett om anmodninger om bosetting til kommunene. IMDi har fortsatt hatt det praktiske ansvaret for bosettingen.

Prosjektet har lagt stor vekt på å samordne statlige aktører og fylkeskommunen gjennom arbeidet. Man har som et utgangspunkt arbeidet med å se ulike sektorområder i sammenheng, for eksempel bolig-, utdannings-, arbeidsmarkeds- og integreringspolitikk. Dette avspeiles blant annet gjennom sammensetningen av prosjektmedlemmene og gjennom valg av temaer og deltakergrupper på ulike prosjektaktiviteter. Kurs og konferanser har også i stor grad blitt gjennomført i et samarbeid mellom ulike aktører. Dette har bidratt til eierskap til prosjektet.

I tillegg har man arbeidet med statlig samordning gjennom å se kommunale tilskuddsmidler i sammenheng - for å understøtte målet om økt bosetting og integrering av flyktninger. Dette har særlig dreid seg om å se følgende tilskuddsordninger i sammenheng: IMDis

Kommunale utviklingsmidler og Jobbsjansen, Fylkesmannens prosjektmidler i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet, som midler til barnefattigdom og boligsosialt arbeid. Kommunale prosjekter som har falt inn under bosettingsprosjektets temaområder, har også vært ett av de prioriterte områdene for Fylkesmannens tildeling av skjønnsmidler. De kommunale prosjektene bidrar på ulikt vis til å utvikle ny arbeidsmetodikk og til å forbedre tjenestekvaliteten i kommunene. Under hele prosjektperioden ble prosjektene som det var gitt tilskuddsmidler til, tett fulgt opp. Resultatene av prosjektene er oppsummert i publikasjonen, Østfold prosjektkatalog, som ligger tilgjengelig på FMØs nettsider ([link](#)).

Nettverk og erfaringsutveksling

Samlingen av kommunerepresentanter på jevnlig basis har bidratt til at kommunene og prosjektene har kunnet utveksle erfaringer om utfordringer og løsninger i arbeidet. Samlingene har vært med på å utvide deltakernes nettverk og slik sett muliggjort mer kontakt dem imellom også utenom bosettingsprosjektet. Som evalueringen under viser, har dette bidratt til at kommunene opplever økt kompetanse og bevissthet om integreringsområdet.

Bred samfunnsforankring

Bosettingsprosjektet har jobbet med en bred samfunnsforankring. Frivilligheten når ut til et annet publikum enn de statlige aktørene, og har derfor vært en viktig partner i prosjektet. Frivilligheten har blitt inkludert både gjennom deltakelse i styringsgruppen og ved at man arrangerer egne konferanser for frivillige organisasjoner.

Også andre aktører har blitt involvert. På en konferanse bosettingsprosjektet arrangerte på Høgskolen i Østfold, ble ulike kommunale prosjekter presentert. Målgruppen for konferansen var, i tillegg til statlig, fylkeskommunalt og kommunalt ansatte, studenter og utdannings- og forskningssektoren. Formålet var å knytte forskning og praksis bedre sammen og å dele gode grep med hverandre.

Prosjektet har også forsøkt å synliggjøre at flyktninger og innvandrere er en ressurs for Østfoldsamfunnet. Dette har vært gjort gjennom innslag i media og gjennom å arrangere konferanser åpne for allmennheten (Østfoldmodellen). Bosettingsprosjektet har også opprettet en egen temaside på Fylkesmannens hjemmeside

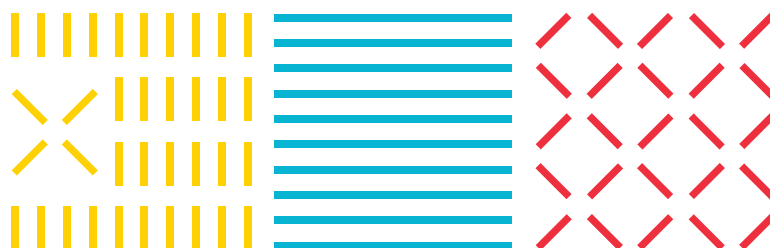

Foto: Torgeir Haugaard, Forvarets mediesenter

Evaluering

Høsten 2016 gjennomførte prosjektet en enkel evaluering blant kommunene og samarbeidspartnerne. Prosjektet ba om skriftlig tilbakemelding på effekter og nytte av bosettingsprosjektet.

Samlet sett viser tilbakemeldingene at mange aktører har hatt stort utbytte

av prosjektet. Flere aktører oppgir at prosjektet har bidratt til:

- økt kompetanse
- økt bevissthet
- økt eierforhold og forankring
- økt samhandling
- mer og tidligere informasjon
- nyttig erfaringsutveksling
- iverksetting av tiltak

Evaluering fra kontaktpersonene i kommunene

Kontaktpersonene som deltok i nettverket på systemnivå i kommunene, melder om økt eierforhold og økt kompetanse. De mener Fylkesmannen fortsatt bør samle aktørene etter prosjektslutt.

De små og mellomstore kommunene har særlig hatt et utbytte av prosjektet. Rømskog kommune oppgir å ha bosatt flyktninger for første gang på grunn av prosjektet, og sier at de nå har fått en stilling til dette arbeidet. Kommunen melder om større bevissthet i plan- og budsjettarbeid og om større politisk interesse i kommunen for bosetting.

De større kommunene melder at bosettingsprosjektet har ført til økt samhandling og økt oppmerksomhet på bosettingsarbeidet. Bosettings- og integreringsarbeidet har fått større forankring på alle nivåer i kommunene. De store kommunene oppgir også at de har hatt stort utbytte av fora for erfaringsutveksling.

Selv om kommunene ønsker at Fylkesmannen skal ha en aktiv rolle videre, ønsker også kommunene at de deltar mer i å sette agendaen for møtene, slik at det blir spesielt tilpasset kommunenes behov.

«Kontaktene fra nettverket sitter nå på en helt annen kompetanse og informasjon som de ellers ikke ville hatt, eller de ville fått på et mye senere tidspunkt.»

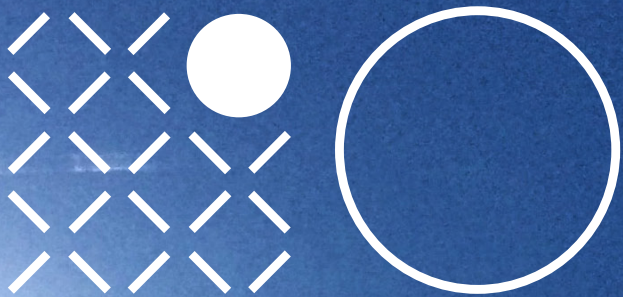

Foto: Stephan Reis

Om Fylkesmannens rolle sier en stor kommune for eksempel:

«Tror det er viktig at Fylkesmannen fortsatt samler aktørene og opprettholder kanalene, for slik å ha mulighet til å løfte frem aktuelle temaer med initiativ fra kommunene.»

«Vi ønsker videreføring - det er uklokt å la være.»

Østfold fylkeskommune

Fylkeskommunen oppgir å ha fått økt innsikt i og kompetanse om integrering og bosetting gjennom prosjektet. Fylkeskommunen trekker blant annet fram at de har mer kunnskap om andre etaters roller, virkemidler og ansvar. Videre melder fylkeskommunen at bosettingsprosjektet har bidratt til iverksetting av tiltak politisk og administrativt for å belyse hvilke konsekvenser økt bosetting får for videregående opplæring. Fylkespolitikkerne har eksempelvis vedtatt å bedre tilbudet om særskilt språkopplæring for minoritetsspråklige elever.

Når det gjelder eventuell videreføring av ulike møteplasser, sier Fylkeskommunen:

«Vi vil anbefale at en viderefører nettverk på systemnivå, og at Fylkesmannen fungerer som koordinator.»

NAV Østfold

NAV melder tilbake at prosjektet har bidratt til at de har satt arbeidsretting av introduksjonsprogrammet på agendaen i partnerskapsmøtene med kommunene. Opprettelse av nettverk på systemnivå og faglig fora har bidratt til økt samarbeid og økt kunnskap om både bosetting og integrering, mener NAV. NAV tror disse to nettverkene bidrar til samordning av tjenestene og lettere tilgang til informasjon på et felt som mange offentlige aktører har ansvar for.

Foto: Espen Pålsrud

Prosjektets suksesskriterier

- Bevisst satsning på å organisere tverrfaglig samarbeid
- Bred tematisk innfallsvinkel, som ser bolig, integrering, utdanning og arbeid i sammenheng
- Bred forankring av prosjektet internt hos Fylkesmannen og eksternt hos relevante samarbeidspartnere
- Opprettelse av et nettverk i kommunene av personer i sentrale posisjoner nær kommunens ledelse – som kan yte påvirkning opp og ned i linjen i egne etater
- Faglig forum for opplæring og erfaringsutveksling blant bosettingsmedarbeidere, programrådgivere og ansatte i voksenopplæringen
- Jevnlig og forutsigbar aktivitets- og møtekalender
- Se statlige tilskuddsmidler i sammenheng slik at kommunene opplever en samordnet stat og at de samkjører sine egne prosjekter
- Pådriverarbeid for å innarbeide bosettings- og integreringsområdet i kommunale og fylkeskommunale planer

Veien videre

Bosettingsprosjektet var et toårig prosjekt som ble avsluttet ved utgangen av 2016. På bakgrunn av de gode resultatene og tilbakemeldingene fra samarbeidspartnerne vil Fylkesmannen i Østfold stimulere til videreføring av enkelte av de gode grepene som prosjektet har etablert. Bosettingsbehovet er uforutsigbart og kan igjen øke. Det er viktig med forebyggende og langsiktig innsats og å se bosetting og integrering i nær sammenheng.

Innsatsen og de gode erfaringene med økt samordning mellom ulike offentlige aktører

videreføres. Husbanken, IMDi, NAV Østfold, Bufetat og Østfold fylkeskommune har inngått en samarbeidsavtale "velferd og utvikling". Avtalen retter seg mot en bredere målgruppe og flere velferdsområder enn i prosjektperioden (se samarbeidsavtalen side 30-31).

I det fremtidige arbeidet vil møteplassen faglig forum bli opprettholdt, og nettverket av kommunekontakter vurderes videreført.

Moss, 21. februar 2017
Fylkesmannen i Østfold

Samarbeidsavtale om velferd og utvikling mellom Husbanken, IMDi Øst, Bufetat, Østfold fylkeskommune, NAV Østfold og Fylkesmannen i Østfold

Bakgrunn

Samarbeidsavtalen springer ut fra det toårige bosettingsprosjektet 2015-2016. Hensikten med denne avtalen er å videreføre gode erfaringer og å videreutvikle samarbeidet til nytte for den enkelte bruker, kommunene, statlige og regionale aktører.

Fylkesmannens samordningsrolle

Som statens representant i fylket skal Fylkesmannen bidra til å samordne, forenkle og effektivisere den statlige virksomheten i fylket. Dette knytter seg til ønsket om en effektiv statsforvaltning og evnen til å realisere nasjonale mål på tvers av nivåer og sektorer. Det ligger også i Fylkesmannens samordningsrolle at man skal arbeide for best mulig samarbeid mellom kommuner, fylkeskommune og lokal statsforvaltning.

Mål for samarbeidet

Samarbeidet skal bidra til at:

- brukere får et helhetlig bolig- og tjenestetilbud i tråd med sine behov
- kommunene opplever en samordnet stat og fylkeskommune
- direktoratene, Østfold fylkeskommune, NAV Østfold, Husbanken og Fylkesmannsembetets virkemidler er samordnet

Avtalepartene

- Fylkesmannsembetet i Østfold – gjennomføringsorgan for statlig politikk i Østfold og ivaretar rettsikkerheten til innbyggerne. Underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet
- Østfold fylkeskommune – ansvar for videregående opplæring, grunnskoleopplæring i barnevern- og helseinstitusjoner, opplæring i kriminalomsorgen, Pedagogisk- psykologisk tjeneste mm. Regional utvikling har ansvar for oppgaver knyttet til folkehelse og plan, areal og miljø
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) Øst – gjennomføringsorgan for integreringspolitikken. Underlagt Justis- og beredskapsdepartementet
- Husbanken Øst – gjennomføringsorgan for statens boligpolitikk. Underlagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet
- Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) Øst - gjennomføringsorgan for barne- og familiepolitikken for Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Underlagt Barne- og likestillingsdepartementet
- NAV Østfold - gjennomføringsorgan for arbeidsmarkedspolitikken på oppdrag fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Underlagt Arbeids- og sosialdepartementet

Tema og mål for samarbeidet

Avtalen skal bidra til et godt og praktisk rettet samarbeid mellom avtalepartene innenfor følgende temaområder/oppdrag:

- Barn og unge, herunder 0-24-samarbeidet og barnefattigdom
- Bolig for velferd
- Helse og levekår
- Integrering og bosetting

- Kvalifisering og arbeidsretting
- Frivillighet
- Likestilling
- Universell utforming

Arbeidet skal bidra til å:

- sikre systematisk og konstruktiv tverrfaglig og tverretattlig samarbeid mellom avtalepartene
- sikre samordning mellom avtalepartene på felles ansvarsområder overfor kommunene, for eksempel om konferanser/samlinger, innspill til planarbeid, oppfølging av prosjekter og tilskuddsforvaltning
- sikre god informasjonsutveksling mellom partene
- sikre deltakelse fra partene i relevante samarbeidsfora

Gjennomføring

Samarbeidet operasjonaliseres gjennom en arbeidsgruppe som har faste møter inntil seks ganger pr. år. Disse møtene prioriteres av samtlige parter og skal inneholde konkret arbeid for å nå målene i avtalen. Østfold fylkeskommune deltar på inntil to møter årlig.

Det skal årlig arrangeres et oppfølgingsmøte blant partene på ledernivå. Dette møtet skal med utgangspunkt i samarbeidsavtalen fastsette rammer for kommende års arbeid i arbeidsgruppa og ha en gjennomgang av siste års aktivitet og måloppnåelse.

Fylkesmannen kaller inn til nevnte møter.

Varighet

Avtalen gjelder for 2017 og 2018 og evalueres årlig.

Trond Rønningen
fylkesmann i Østfold

Dato

Anne Skau
fylkesrådmann Østfold fylkeskommune

Randi Kleven
regiondirektør IMDi Øst

Guri Bergo
regiondirektør Husbanken Øst

Ingrid Pelin Berg
regiondirektør Bufetat Øst

Sverre Jespersen NAV-direktør, NAV Østfold

Prosjektets suksesskriterier

- Bevisst satsning på å organisere tverrfaglig samarbeid
- Bred tematisk innfallsvinkel, som ser bolig, integrering, utdanning og arbeid i sammenheng
- Bred forankring av prosjektet internt hos Fylkesmannen og eksternt hos relevante samarbeidspartnere
- Opprettelse av et nettverk i kommunene av personer i sentrale posisjoner nær kommunens ledelse – som kan yte påvirkning opp og ned i linjen i egne etater
- Faglig forum for opplæring og erfaringsutveksling blant bosettingsmedarbeidere, programrådgivere og ansatte i voksenopplæringen
- Jevnlig og forutsigbar aktivitets- og møtekalender
- Se statlige tilskuddsmidler i sammenheng slik at kommunene opplever en samordnet stat og at de samkjører sine egne prosjekter
- Pådriverarbeid for å innarbeide bosettings- og integreringsområdet i kommunale og fylkeskommunale planer

